

A Régiók Bizottsága véleménye – A lisszaboni stratégia jövője 2010 után

(2010/C 141/02)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- hangsúlyozza, hogy ezt a jó életszínvonalat **véges erőforrásokkal rendelkező Földünk teherbíró képességének határain** belül kell megvalósítani, ⁽¹⁾ és azzal a feltétellel, hogy eközben a társadalmi kohézió és igazságosság is megvalósul, azaz a társadalmat alkotó összes egyén és csoport optimálisan járul hozzá a közjóhoz, és az ösztönzők és támogató intézkedések elsősorban a szegénység és a társadalmi kirekesztés felszámolására, valamint a fenntartható gazdaság létrehozására irányulnak;
- hangsúlyozza egy olyan, megfelelően finanszírozott, az egész EU-ra kiterjedő és Európa valamennyi régióját bevonó kohéziós politika jelentőségét, amely kulcsfontosságú tényező az új stratégia megvalósításának támogatásában, és elvet minden olyan lépést, amely a strukturális alapok nemzeti hatáskörbe való visszahelyezésére irányul, illetve arra, hogy megszüntesse a kohéziós politika regionális vetületét a jövőbeli uniós költségvetés felülvizsgálatának keretében;
- megjegyzi, hogy az uniós kohéziós politika kipróbált, többszintű kormányzási struktúrával rendelkezik a strukturális alapokhoz tartozó programok megvalósítására, és kijelenti, hogy az új stratégiának használnia kellene ezeket a már létező partnerségi struktúrákat a kormányzási struktúrákban jelenleg észlelhető gyenge pontok kiküszöbölésére. A kormányzási struktúrák és az uniós kohéziós politika regionális programjainak egyértelmű összekötése jóval hatékonyabb módszert jelent a politika közös kialakítására;
- arra kéri az uniós vezetőket, hogy tekintsék elsőrendű prioritásnak azt, hogy **Európát versenyképesebbé tegyék a környezetbarát gazdaságban**, hogy az EU vezető szerepet tudjon vállalni abban, hogy a világgazdaságot szilárd és fenntartható alapokra helyezze. Ez konkrétan azt jelenti, hogy az Uniónak jó példával kell elől járnia, előnyben kell részesítenie az új környezetbarát technológiákba és a K+F-be való beruházásokat, ideértve a megújuló energiatermelést, az energiahatékonyságot, a fenntartható termelési és fogyasztási módszereket, a periférián elhelyezkedő közösségeket kiszolgáló IKT- és szélessávú infrastruktúrákat, és elő kell mozdítania a környezetvédelmet. Az európai egyetemeknek, kutatóközpontoknak és kkv-knak kulcsszerepe van e feladatok teljesítésének előmozdításában. ⁽²⁾ Ehhez strukturális átalakításokra van szükség az európai gazdaságban, egyebek közt a környezetbarát gazdaságra való áttérés támogatása érdekében össze kell hangolni a makrogazdasági politikát az aktív munkaerő-piaci politikákkal;

⁽¹⁾ Lásd az egyesült királyságbeli Sustainable Development Commission *Prosperity without Growth: the transition to a sustainable economy* [Jólét növekedés nélkül: áttérés a fenntartható gazdaságra] c. 2009. márciusi jelentését. <http://www.sd-commission.org.uk/pages/redefining-prosperity.html>

⁽²⁾ Erre egy példa a Cornwall partjainál épülő „The Wave Hub”, amelyet 2010-ben fejeznek be. Így az ERFA támogatásával létrejön az Egyesült Királyság első olyan tengeri létesítménye, ahol valós környezetben tesztelik különböző technológiájú hullámenergia-termelő eszközök működését. A projekt a köz- és a magánszféra, valamint a kutatási ágazat közreműködésével valósul meg.

Előadó: Christine CHAPMAN (UK/PES), a Walesi Nemzetgyűlés tagja

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A legfontosabb üzenetek

1. egyetért azzal, hogy 2010 után is szükség van a lisszaboni stratégia folytatására, úgy véli ugyanakkor, hogy a **stratégia súlypontját át kellene helyezni**, és a stratégiát össze kellene olvasztani az európai fenntartható fejlődési stratégiával; bár üdvözlöli a stratégia jövőjével kapcsolatos konzultációról szóló, november 24-én kiadott európai bizottsági dokumentumban szereplő kötelezettségvállalást arra, hogy az emberek lehetőségeit növeljék a befogadó társadalmakban, valamint versenyképesebb, összekapcsoltabb és környezetbarátabb gazdaságot hozzanak létre, csalódott amiatt, hogy az Európai Bizottság nem javasol nagyra törőbb és átfogóbb tervet, amely visszaterelné a stratégiát abba az irányba, hogy Európát valóban fenntartható, szociálisan igazságos és összetartó társadalommá tegye;

2. hangsúlyozza, hogy a jelenlegi lisszaboni stratégia nem ismerte el kellőképpen az uniós helyi és regionális önkormányzatok által a stratégia helyi végrehajtásában és ismertetésében játszott alapvető szerepet, és megismétli a többszintű kormányzásról szóló fehér könyvében már elhangzott kérését, hogy az új stratégiában orvosolják ezt;

3. megjegyzi, hogy a helyi és regionális önkormányzatok körében általános **bizonytalanság uralkodik a jelenlegi lisszaboni stratégia általános célját illetően**, ami úgy orvosolható, hogy az új stratégiában már világos célokat tűznek ki, és ezekről eredményesen tájékoztatják a helyi szereplőket;

4. sajnálja, hogy a lisszaboni stratégia, amely célul tűzte ki, hogy hozzájáruljon a gazdasági és monetáris unió (GMU) megvalósításához, nem érte el a várt hatást az uniós szintű közös gazdasági irányításnak vagy a tagállami gazdaságpolitikák hatékonyabb összehangolásának javítása terén; és fájjalja, hogy a jelenlegi gazdasági válságra válaszul számos tagállam olyan gazdaságpolitikákat fogadott el, amelyek csak nemzeti megfontolásokon alapulnak, ahelyett hogy az egységes európai piac keretén belüli összehangolt fellépésre törekedtek volna;

5. kéri, hogy az új stratégia egyik **egyértelműen kinyilatkoztatott átfogó célkitűzése az uniós polgárok magas élet-színvonalának és jólétének** biztosítása legyen. A foglalkoztatás ennek ugyanúgy kulcseleme, mint az anyagi jólét, ugyanakkor ahhoz, hogy teljes képet kapjunk az életminőségről és a jólétről, más tényezőket is figyelembe kell venni, ideértve azt, hogy az

emberek milyen általános szociális és környezeti feltételek között élnek ⁽¹⁾;

6. hangsúlyozza, hogy ezt a jó életszínvonalat **véges erőforrásokkal rendelkező Földünk teherbíró képességének határain belül** kell megvalósítani ⁽²⁾, és azzal a feltétellel, hogy eközben a társadalmi kohézió és igazságosság is megvalósul, azaz a társadalmat alkotó összes egyén és csoport optimalisan járul hozzá a közjóhoz, és az ösztönzők és támogató intézkedések elsősorban a szegénység és a társadalmi kirekesztés felszámolására, valamint a fenntartható gazdaság létrehozására irányulnak;

7. kiemeli, hogy az **oktatás és a képzés alapvető szerepet játszik** a fenntarthatósággal kapcsolatos kérdések tudatosításában és az uniós polgárok alkotó és vállalkozói készségeinek fejlesztésében, és hogy ki kell alakítani az **egész életen át tartó tanulás kultúráját**;

8. azt javasolja, hogy **változtassák meg az új stratégia elnevezését** a „Lisszaboni Szerződéssel” való összetévesztés elkerülése és a stratégia új megközelítésének hangsúlyozása érdekében. Lehetne például **„Életminőség mindenki számára: fenntartható jövő a világban Európa számára”** vagy röviden **„Stratégia a fenntartható Európáért”**;

9. **hatékonyabb kommunikációs stratégiát** sürget a helyi és regionális önkormányzatok részvételével, amely a figyelem felkeltését és az új stratégia legfontosabb üzeneteinek átadását célozza;

Jelenlegi és új kihívások

10. hangsúlyozza, hogy a **jelenlegi pénzügyi, gazdasági, szociális és ökológiai válság** gyökeresen megváltoztatta a lisszaboni stratégia jövőjéről szóló vita kontextusát, ami azt jelenti, hogy a „szokásos úgymenet” nem járható út. A válság számos **azonnali választ igénylő kihívás** elé állít, például vissza kell szorítani az egész Európában növekvő, kiváltképp a fiatalokat sújtó munkanélküliséget, és szembe kell szállni a protekcionizmus veszélyével. Rámutatott a globális gazdasági modell strukturális gyengeségeire, és rávilágított arra, hogy mind ökológiai és szociális, mind pedig gazdasági értelemben új és fenntartható megközelítésre van szükség, és szigorúbban kell szabályozni a pénzügyi és a bankszektor;

⁽¹⁾ A New Economics Foundation (<http://www.neweconomics.org/gen/>) kidolgozta a „nemzeti jólétszámlákat” (*National Accounts of Well-being*) amelyeket a személyes és a szociális jólét meghatározó tényezőkkel írnak le.

⁽²⁾ Lásd az egyesült királyságbeli Sustainable Development Commission *Prosperity without Growth: the transition to a sustainable economy* [Jólét növekedés nélkül: áttérés a fenntartható gazdaságra] c. 2009. márciusi jelentését. <http://www.sd-commission.org.uk/pages/reevaluating-prosperity.html>

11. megismétli, hogy **Európa-szerte már akkor is magas volt a szegénység aránya, és nőtték a jövedelemkülönbségek**, amikor a gazdasági válság még nem érte el Európát, és a gazdasági teljesítményt aránylag jónak minősítették. Az Európai Bizottság által 2008 októberében közzétett statisztikák szerint az európai lakosság 16 %-a a szegénységi küszöb alatt él, minden tizedik ember aktív kereső nélküli háztartásban él, és a gyermekek 19 %-át fenyegeti az elszegényedés veszélye⁽¹⁾. A jövőbeli stratégia egyik központi céljává az Európán belüli szegénység és növekvő jövedelemkülönbségek elleni küzdelmet kell kitűzni;

12. megjegyzi, hogy Európának számos **hosszabb távú kihívással** is szembe kell néznie, ilyen például a demográfiai átalakulás, az éghajlatváltozás, az energiabiztonság, a globalizáció⁽²⁾, valamint a területi kohézió megvalósítása az Unióban, és az új stratégiának foglalkoznia kell ezekkel a kérdésekkel. Sajnálja, hogy a területi kohézió vezérelvként nem kap hangsúlyosabb szerepet az Európai Bizottságnak az EU 2020 stratégiáról szóló konzultációs dokumentumában; arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a Lisszaboni Szerződésben a területi kohézióval kapcsolatban lefektetett követelményekkel összhangban vállalja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok hatásköreit érintő valamennyi új jogalkotási javaslatához területi hatásvizsgálatot végez;

13. megjegyzi, hogy a szociális, pénzügyi és gazdasági válság egyik következményeképpen az elkövetkező években **jelentős nyomás nehezedik majd az állami költségvetésekre**, ezért elengedhetetlen, hogy helyi, regionális, nemzeti és uniós szinten hatékonyan osszák el a finanszírozási forrásokat, biztosítandó, hogy a pénzek a megfelelő helyre kerüljenek, és ezáltal megvalósuljanak az új stratégia általános céljai. Ahhoz, hogy a régiók és a városok hatékonyan hozzájárulhassanak a lisszaboni stratégia végrehajtásához, az Európai Uniónak és tagállamainak maradéktalanul tiszteletben kell tartaniuk az Európa Tanács által a helyi autonómiáról kiadott charta elveit **az önkormányzatok pénzügyi erőforrásainak** tekintetében (9. cikk);

14. úgy véli, hogy mind a társadalmi kohézió megvalósítása, mind a hosszú távú kihívások leküzdése az összes szakpolitikában területi megközelítést igényel, amely figyelembe veszi az Európában meglévő helyi és regionális jellegzetességeket. Elegendő közösségi költségvetési forrást is biztosítani kell az EU kiegyensúlyozott területi fejlődésének támogatására;

15. azt javasolja, hogy az **új stratégia foglalkozzon kiemelten** az alábbi kérdésekkel: a környezetbarát gazdaságba való beruházás, a társadalmi kohézió megvalósítása, a többszintű kormányzás biztosítása és újfajta módszerek az új stratégia hatásainak mérésére;

⁽¹⁾ A Foglalkoztatáspolitikai Főigazgatóság 08/625. sz. feljegyzése, 2008. október 16. Lásd: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=637>

⁽²⁾ Lásd az Európai Bizottság által 2008 decemberében kiadott „A régiók 2020-ban” (Regions 2020) című jelentést.

Befektetés a környezetbarát gazdaságba

16. kéri, hogy az **EU éghajlat-változási célkitűzéseit és kötelezettségvállalásait** építsék be az új stratégiába, hogy Európa-szerte egy alacsony kibocsátás által jellemzett gazdaságot lehessen megvalósítani;

17. arra kéri az uniós vezetőket, hogy tekintsék elsőrendű prioritásnak azt, hogy **Európát versenyképesebbé tegyék a környezetbarát gazdaságban**, hogy az EU vezető szerepet tudjon vállalni abban, hogy a világgazdaságot szilárd és fenntartható alapokra helyezze. Ez konkrétan azt jelenti, hogy az Uniónak jó példával kell elől járnia, előnyben kell részesítenie az új környezetbarát technológiákba és a K+F-be való beruházásokat, ideértve a megújuló energiatermelést, az energiahatékonyságot, a fenntartható termelési és fogyasztási módszereket, a periférián elhelyezkedő közösségeket kiszolgáló IKT- és széles-sávú infrastruktúrákat, és elő kell mozdítania a környezetvédelmet. Az európai egyetemeknek, kutatóközpontoknak és kkv-knak kulcsszerepe van e feladatok teljesítésének előmozdításában⁽³⁾. Ehhez strukturális átalakításokra van szükség az európai gazdaságban, egyebek közt a környezetbarát gazdaságra való áttérés támogatása érdekében össze kell hangolni a makrogazdasági politikát az aktív munkaerő-piaci politikákkal;

18. **környezetbarát szakképzésre és munkahelyekre irányuló európai stratégiát** sürget, amely keretet nyújtana a fenntartható gazdaság kialakítását támogató szaktudásba és ismeretekbe való beruházáshoz. A jövőbeli uniós finanszírozási programok – köztük az egész életen át tartó tanulási program és az Európai Szociális Alap – középpontjába a „zöld munkahelyekre” és a „zöld szaktudásba” való beruházások támogatását kell helyezni, külön hangsúlyt fektetve az új, dinamikus és innovatív kkv-kra⁽⁴⁾;

19. arra kéri az Uniót, hogy fogadjon el egy **ösztönzőket és támogató mechanizmusokat tartalmazó koherens keretet (jobb, környezetbarát szabályozás)** a fenntartható gazdaság Európa-szerte történő kialakításának támogatására;

20. kéri, hogy kezeljék kiemelten az egyes tagállamokban meglévő **bevált gyakorlatok megosztását** az olyan innovatív ösztönzési módszerek tekintetében, amelyek jutalmazták a környezetbarát magatartásformákat magukévá tévő uniós polgárokat, vállalkozásokat és hatóságokat, és büntetik a „nem fenntartható” magatartást;

⁽³⁾ Erre egy példa a Cornwall partjainál épülő „The Wave Hub”, amelyet 2010-ben fejeznek be. Így az ERFA támogatásával létrejön az Egyesült Királyság első olyan tengeri létesítménye, ahol valós környezetben tesztelik különböző technológiájú hullámenergia-termelő eszközök működését. A projekt a köz- és a magánszféra, valamint a kutatási ágazat közreműködésével valósul meg.

⁽⁴⁾ Néhány példa: a walesi tartományi kormány által 2009. július 9-én közzétett *Capturing the Potential - A Green Jobs Strategy for Wales* [A potenciál kihasználása – walesi környezetbarát munkahelyekre irányuló stratégia]; valamint a skót kormány által 2005 júniusában kiadott *Going for green growth: a green jobs strategy for Scotland* [A környezetbarát növekedést célozva: skóciai környezetbarát munkahelyekre irányuló stratégia].

21. megismétli, hogy a **környezetbarát szemlélet egyfajta körforgást alakíthat ki**, megoldást kínálva a gazdasági és társadalmi problémákra is. Például a strukturális alapok szabályozását nemrégiben úgy módosították, hogy lehetővé vált az alacsony jövedelmű háztartások energiahatékonysági beruházásainak a támogatása;

22. hangsúlyozza a helyi közösségektől eredő, helyi átalakulást célzó **alulról jövő kezdeményezések fontosságát** ⁽¹⁾;

Társadalmi kohézió és befogadás

23. hangsúlyozza a társadalom legebevezhetőbb tagjait védő **társadalombiztosítási és szociális védelmi rendszerek** értékét és fontosságát, valamint azt, hogy meg kell őrizni az erős európai szociális modellt ⁽²⁾;

24. az általános érdekű szolgáltatásokról szóló, a Lisszaboni Szerződéshez csatolt jegyzőkönyvnek megfelelően elismeri azt az alapvető szerepet, amelyet az ilyen szolgáltatások és különösen az általános érdekű szociális szolgáltatások töltenek be, amelyek szervezési és finanszírozási feltételeit biztonságosabbá kell tenni. Elismeri továbbá, hogy a polgárok számára nagy jelentőséggel bírnak a hozzájuk közeli közszolgáltatások;

25. fellépést sürget a **gyermekszegénység és a családokban generációkon át öröklődő szegénység** ellen, és hangsúlyozza, hogy a továbbiakban is törekedni kell a gyermekgondozási ellátásra vonatkozó barcelonai célok ⁽³⁾ elérésére;

26. hangsúlyozza egy olyan, **megfelelően finanszírozott, az egész EU-ra kiterjedő és Európa valamennyi régióját bevonó kohéziós politika** jelentőségét, amely kulcsfontosságú tényező az új stratégia megvalósításának támogatásában, és elvet minden olyan lépést, amely a strukturális alapok nemzeti hatáskörbe való visszahelyezésére irányul, illetve arra, hogy megszüntesse a kohéziós politika regionális vetületét a jövőbeli uniós költségvetés felülvizsgálatának keretében;

27. kötelezettségvállalást sürget amellet, hogy hatékonyabban használják fel a meglévő ismereteket és bevált gyakorlatokat az uniós strukturális alapok programjainak keretében az EU összes régiójának javára;

⁽¹⁾ A dániai Thisted város eredménye példaértékű: a helyi közösség az éghajlatváltozás kezelését célzó intézkedéseinek köszönhetően a helyi villamosenergia-fogyasztás több mint 100 %-át és a hőfogyasztás több mint 80 %-át nem fosszilis energiaforrásokból állítják elő. Lásd: www.climate.thisted.dk

⁽²⁾ Ezt a témát kiválóan körüljárja Richard Wilkinson professzor és Dr Kate Pickett műve: *The Spirit Level: Why More Equal Societies Almost Always Do Better* [A szellemi szint: Miért van az, hogy az egyenlőbb társadalmak szinte mindig jobban teljesítenek?] (Allen Lane, 2009. március). A Szociális Platform európai minimálbérrendszert sürget, és azt is többször kérték már, hogy az EU kötelezze el magát a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tisztességes munkával kapcsolatos normáinak betartása mellett.

⁽³⁾ „... 2010-re a három év és az iskolaköteles kor közötti gyermekek legalább 90 %-a, és a három év alatti gyermekek legalább 33 %-a számára nyújtsanak gyermekgondozási ellátást”. Lásd: http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/71025.pdf

28. arra szólítja fel az EU vezetőit, hogy a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemnek szentelt európai évet (2010) használják ki arra, hogy elkötelezzik magukat a **társadalmi kohézió és a társadalmi befogadás előtérbe helyezése mellett** azzal a céllal, hogy tesznek valamit a növekvő munkanélküliség, a gazdasági teljesítőképesség regionális különbségei, a társadalmi kirekesztés, a munka világtól való eltávolodás és a gazdasági inaktivitás ellen. Az RB egyetért a Barca-jelentéssel abban, hogy az uniós strukturális alapok programjai kulcsfontosságú eszközt jelentenek a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemben;

29. **a fiatalokat érintő munkanélküliség** növekvő arányának kezelésére olyan intézkedések meghozatalára szólít fel, amelyek kiemelten kezelik az oktatásba, a szakképzésbe és a készségfejlesztésbe irányuló beruházásokat, kiterjesztve ezeket a fiatalok mobilitását ösztönző rendszerekre is. Üdvözljük a fiatal önkéntesek mobilitásáról szóló, 2008 novemberében elfogadott tanácsi ajánlást, és támogatásunkról biztosítjuk azt az európai bizottsági javaslatot, hogy 2011 legyen az önkéntesség európai éve;

30. a női munkaerő és a **nők** mint vállalkozók és innovátorok **fontos szerepének** nagyobb elismerését szorgalmazza. Ahogy az Európai Bizottság nemrégiben kiadott jelentése mutatja, Európának még nagy utat kell megtennie a nemek közötti egyenlőség biztosításához. A jelentés különösen a nemek közötti bérszakadékot, a munka és a magánélet egyensúlyának elősegítése terén mutatkozó nehézségeket, valamint a nemi sztereotípiákat emeli ki tartós problémaként; ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾ ennélfogva azt szeretné, ha ajánlások és intézkedések készülnének a nők munkaerőpiacon való megmaradásának és oda való belépésének ösztönzésére;

31. szorgalmazza, hogy **jobban ismerjék el a társadalom valamennyi tagjának értékét és hozzájárulását**. Az új stratégiának nagy hangsúlyt kell helyeznie a „civil társadalom” szerepére, különösen a harmadik szektor, a gondozással foglalkozók és az önkéntesek hozzájárulására, mellyel mások jólétét segítik elő, és amelyet gyakran nem méltányolnak eléggé. Az új stratégiának támogatnia kellene az **aktív öregedéssel** foglalkozó politikákat és a generációközi kezdeményezéseket is;

32. úgy véli, hogy a jövőbeli uniós kohéziós politikának azokat a **helyi fejlesztési kezdeményezéseket** is támogatnia kell, melyek célcsoportjai a különleges társadalmi-gazdasági problémákkal küzdő speciális városi és vidéki közösségek. Ezt a megközelítést hatékonyan alkalmazták már a múltban az olyan kezdeményezések keretében, mint az EQUAL, LEADER, URBAN, valamint az 1. és 2. célkitűzéshez tartozó programok;

⁽⁴⁾ COM(2009)77: A nők és férfiak közötti egyenlőség — 2009.

⁽⁵⁾ A Goldman Sachs által 2007-ben kiadott *Global Economics Paper* „Women Hold Up Half the Sky” című 164. száma szerint a nemek közötti egyenlőtlenségek csökkentése fokozná a gazdasági növekedést. A norvég kormány kvótát vezetett be annak biztosítására, hogy minden magáncég igazgatótanácsában legalább 40 %-os legyen a nők aránya, azzal érvelve, hogy a kvóták gazdasági szempontból nagyon is ésszerűek. „The World Bank and Gender Equality” [A Világbank és a nemek közötti egyenlőség] című 2009. áprilisi cikkében a Világbank úgy vélekedik, hogy a szegénységet mindaddig nem lehet felszámolni, amíg nem biztosított a nemek közti egyenlőség, a nőket korlátozó gazdasági lehetőségeket pedig „helytelen gazdasági rendszernek” nevezi.

33. az **állami támogatásokra vonatkozó szabályok** kapcsán olyan megközelítést üdvözöl, amelyben lehetőség nyílik a **helyi és fenntartható közösségekre épülő gazdasági termelés** támogatására (például zöldbeszerzések előtérbe helyezésével és távoli vidéki területeken a szélessávú infrastruktúrákhoz való hozzáférés biztosításával);

Többszintű kormányzás

34. hangsúlyozza, hogy az új stratégia kidolgozásába, végrehajtásába és értékelésébe **be kell vonni a helyi és regionális önkormányzatokat**;

35. hangsúlyozza, hogy az azonnali és a rövid távon intézkedést igénylő problémák megoldása érdekében a helyi és regionális önkormányzatokra vezető szerep kell hogy háruljon a **pénzügyi és gazdasági válság helyi hatásainak kezelésében** ⁽¹⁾;

36. **nagyobb összhangot és hatékonyabb együttműködést** szorgalmaz a különböző európai kormányzati szintek között, illetve azt, hogy az új stratégiának markánsabb regionális vetülete legyen;

37. annak biztosítására kéri az uniós vezetőket, hogy az **EU jövőbeli kiadásai** az új stratégia céljainak megvalósítására irányuljanak úgy, hogy a strukturális alpnál bevált lisszaboni forráselkülönítést az uniós költségvetés valamennyi idevonatkozó területén alkalmazzák;

38. a **nemzeti kormányokat célzó hatékonyabb ösztönzőket** sürget annak érdekében, hogy előbbieket elkötelezzék magukat az új stratégia céljainak megvalósítása mellett. Amennyiben indokolt, ezek a célok kötelező érvényűek is lehetnek, hogy biztosítva legyen a sikeres helyi végrehajtás;

39. üdvözli, hogy a stratégia és az **Európai Bizottság, illetve az Európai Parlament** hivatali idejének összekötését fontolgatják. Az új stratégiában pontosabban meghatározott szerepet kellene szánni az Európai Parlamentnek, Európa demokratikusan megválasztott szervének, amely partnerségben működik együtt a Régiók Bizottságával és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal;

⁽¹⁾ Wales-ben például hat gazdasági csúcstalálkozót tartottak 2008 októbere óta. Ezek célja az volt, hogy valamennyi érintett fél közreműködésével megtervezzék a válságra adható válaszokat. A wales-i kormány az ESZA-t is felhasználta olyan jövedelem- és képzési támogatások együttesének finanszírozására, amelyeket a közel-múltban leépített munkavállalókat alkalmazó (REACT) vagy ilyen veszélynek kitétteket megtartó (PROACT) munkaadóknak nyújtanak. A külső és tengeri régiók konferenciája 2009. július 15-én kiáltványt fogadott el „Emerging stronger from the crisis: a European Territorial Pact” [Gyorsabb kilábalás a válságból: Európai Területi Paktum] címmel, amely elismeri a válságra Európa-szerte adott regionális válaszokat, és az Európai Bizottság, a tagállamok és a regionális önkormányzatok (így a Régiók Bizottsága) speciális találkozókat szorgalmazza, hogy meg lehessen vitatni a válságra adott hosszabb távú válaszokat.

40. megjegyzi, hogy az uniós kohéziós politika kipróbált, **többszintű kormányzási struktúrával** rendelkezik a strukturális alapokhoz tartozó programok megvalósítására, és **kijelenti, hogy az új stratégiának használnia kellene ezeket a már létező partnerségi struktúrákat** a kormányzási struktúrákban jelenleg észlelhető gyenge pontok kiküszöbölésére. A kormányzási struktúrák és az uniós kohéziós politika regionális programjainak egyértelmű összekötése jóval hatékonyabb módszert jelent a politika közös kialakítására;

41. javasolja, hogy a **nemzeti reformprogramok (NRP-k) előkészítésében szánjanak aktív szerepet** ezeknek a létező partnerségeknek, és hogy a strukturális alapokhoz tartozó programokban szerepeljen egy **regionális fejezet** az NRP-k átfogó céljainak megvalósításához; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a konzultációs dokumentum nem tartalmaz konkrét javaslatokat arra vonatkozóan, hogy az EU 2020 stratégia miként vonja be a helyi és regionális önkormányzatokat, valamint a regionális parlamenteket és közgyűléseket a stratégia és az NRP-k kidolgozásába és végrehajtásába;

A stratégia hatáselemzése

42. megjegyzi, hogy **egyre többen ellenzik, hogy a GDP-t** a gazdasági teljesítmény elsődleges mutatójaként használják, és olyan új mutatók kifejlesztését szorgalmazza, amelyek jobban jellemzik az európai jólét, prosperitás és életminőség mértékét ⁽²⁾;

43. szorgalmazza, hogy ezek a mércék vegyék figyelembe a **szélesebb társadalmi és környezeti kihívásokat**, például a gyermekszegénység mutatóit, a jövedelemeloszlást, a széndioxid- és más kibocsátások szintjét, a biodiverzitást érő hatásokat és egyéb olyan elemeket, amelyek a jólét széles értelemben vett meghatározásának részét jelentik, és amelyek jól tükrözik a szubnacionális szinten Európa-szerte jelentkező különbségeket ⁽³⁾;

44. arra szólít fel, hogy az új stratégia **céljainak és mutatóinak meghatározásába közvetlenül vonják be a helyi és regionális önkormányzatokat**. A Polgármesterek Szövetsége 2009 januárjában aláírt dokumentuma jól illusztrálja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok hogyan vihetnek előre kulcsfontosságú politikai ügyeket, és kötelezettségvállalásaikban hogyan lehetnek ambiciózusabbak a nemzeti és az európai kormányzati szinteknél;

⁽²⁾ Külön említést érdemel a gazdasági teljesítmény és a társadalmi fejlődés mérésével foglalkozó bizottság, amelyet Nicolas Sarkozy, francia elnök hozott létre olyan új mutatók kidolgozására, amelyek a GDP által nem lefedett gazdasági és társadalmi fejlődést mérik.

⁽³⁾ A wales-i kormány új *One Planet: One Wales* elnevezésű fenntartható fejlődési stratégiája öt magas szintű mutatót fektet le, amelyekkel Wales kezelni tudja a stratégia minden egyes fontos elemét: (i) ökológiai lábnyom, (ii) biológiai sokféleség, (iii) hozzáadott bruttó érték (a GDP mint mérési egység megfelelője), (iv) alacsony jövedelmű háztartások, (v) jólét.

Tényeken alapuló megközelítés

45. hangsúlyozza, hogy ez a vélemény az RB 2009 márciusában, Prágában a stratégia jövőjéről tartott konzultációjának eredményeire, valamint aktív brüsszeli, wales-i és angliai kutató-sokra hagyatkozik. A **lisszaboni folyamatot nyomon követő**

platform időben a konzultáció eredményeinek átfogó elemzésével szolgált;

46. úgy véli, hogy hálózatain keresztül – elsősorban a lisszaboni folyamatot nyomon követő platformja segítségével – **az RB-nek továbbra is nyomon kell követnie az új stratégia helyi szintű megvalósítását.**

Kelt Brüsszelben, 2009. december 3-án.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Luc VAN DEN BRANDE
